

[Indenrigsministeren.]

af sundhedsstyrelsen allerede er foretaget i sagen, og finder, at den fremgangsmåde, som sundhedsstyrelsen vil bringe i anvendelse for sagens videre undersøgelse, er fuldt betryggende. Jeg vil i den kommende tid holde mig i nøje kontakt med sagen.

Jeg kan tilføje, at Middelfart byråd i skrivelse af 20. februar 1969 har rettet henvendelse til mig i sagens anledning, og at jeg i dag har orienteret byrådet om foranstående.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Orla Møller* til kirkeministeren:

„Med hvilken ret og i hvilket omfang kan en biskop bestemme, hvor og for hvem stiftets præster må tale?“

Orla Møller: Den problematik, jeg har bedt ministeren om at tage stilling til, opstod, da biskop Erik Jensen i Ålborg forbød en af stiftets præster at tale ved en sammenkomst arrangeret af en gruppe folkekirkelige og Dansk Baptistforbund.

Jeg ønsker ikke med spørgsmålet at få taget stilling til, hvorvidt eller hvordan et samarbejde mellem folkekirken og andre trossamfund her i landet bør finde sted; det må vel afgøres gennem det kirkelige livs frie drøftelser. Jeg har heller ikke noget ønske om at anfægte den biskoppelige tilsynspligt; en biskop må naturligvis have pligt til at påvise og påse, at gældende love overholdes, og tilsynspligten må vel dertil gælde en lang række skønstilfælde, hvor biskoppen må have kompetence til at træffe en afgørelse.

Jeg har med spørgsmålet ønsket at få klaret, om det område, hvor biskoppen så at sige har talt *ex cathedra*, er blandt de skønsefter, hvor biskoppen kan påbyde, måske endda komme til at tvinge, en præst ud i en vanskelig samvittighedssituation ved sin afgørelse, og jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg som præst i Ålborg stift med særlig opmærksomhed vil lytte til ministerens svar.

Kirkeministeren (*Arne Fog Pedersen*):

Det stillede spørgsmål må jo ses i sammenhæng med og på baggrund af den almindelige tilsynspligt, der, som det ærede medlem nævnedes, påhviler biskopperne.

Jeg kan ganske kort sige, at det blev allerede efter reformationen ved kirkeordnansen af 1539 fastsat, at biskopperne eller superintendenterne, som de dengang hed, skulle — jeg citerer — „se til, at alle ting alle vegne går ordentligt og ret til“. At biskopperne fremdeles har en sådan tilsynspligt med menighedsråd og præster, mener jeg er hævet over al diskussion. Man kan bl. a. se det af loven om adgang for biskopper til i visse tilfælde at blive fritaget for at føre tilsyn med en menighed og med dennes præster — hvis biskoppen altså ikke finder at kunne påtage sig en sådan tilsynspligt.

Spørgsmålet er naturligvis, hvor langt denne tilsynspligt eller tilsynsbeføjelse med rimelighed må række, og det er meget vanskeligt at svare på. Hvis jeg skal svare ærligt, og det skal man jo, vil jeg sige, at det må nærmest være overladt til de enkelte biskopper selv at finde ud af, hvor grænserne for deres tilsynspligt må sættes. Jeg er ikke overbiskop, og det kan ikke være kirkeministerens sag at give udtryk for andet end et skøn — jeg sagde et skøn.

Når det ærede medlem hr. Orla Møller nu spørger, med hvilken ret og i hvilket omfang en biskop kan bestemme, hvor og for hvem stiftets præster må tale, er jeg derfor bange for, at jeg i nogen grad må blive hr. Orla Møller svar skyldig. Der må vel kunne tænkes situationer, hvor en præsts medvirken ved et eller andet må skønnes af biskoppen at være uforenelig med hans stilling som præst i den danske folkekirke og med de hensyn, han skylder sit embede og folkekirken som helhed. Men de tilfælde, hvor en biskop ligefrem skulle forbyde en præst at tale ved møder el. lign., må nok siges at være endog særdeles begrænsede, så begrænsede vil jeg sige, at de praktisk talt ikke kan have nogen særlig interesse.

Når jeg har sagt det, må jeg måske have lov til at tilføje, at biskopper har det ikke altid nemt. Der er nogle steder her i landet, f. eks. Bornholm og Vendsyssel, hvor frikirker og sekter er ret udbredte og under-